

Adroddiad Blynyddol

ADRODDIAD BLYNYDDOL PWYLLGOR SAFONAU AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU 2025/26

Cefndir

Dyma 21ain adroddiad blynyddol y Pwyllgor Safonau i Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod Tân) ac mae'n rhychwantu'r cyfnod rhwng Ebrill 2025 a Mawrth 2026. Mae deddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol i Bwyllgorau Safonau gyfarfod o leiaf unwaith y flwyddyn a pharatoi adroddiad ar eu gweithgaredd i'w ystyried gan yr Awdurdod Tân.

Mae Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Safonau yn cynnwys hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ran ymddygiad gan Aelodau'r Awdurdod Tân. Hefyd, pan fo hynny'n bosibl yn statudol, mae'n cael adroddiadau a chwynion am Aelodau ac yn cynnal neu oruchwyllo ymchwiliadau a gwneud argymhellion i'r Awdurdod Tân.

Aelodaeth

Newidiodd aelodaeth y Pwyllgor Safonau yn ystod 2025/26. Mae aelodaeth y Pwyllgor Safonau fel a ganlyn:

Aelodau Annibynnol

- Gill Murgatroyd 01/09/23 – 31/08/27 (yn gwasanaethu am ail dymor)
- Gareth Pritchard 01/09/23 – 31/08/27 (yn gwasanaethu am ail dymor)

Aelodau'r Awdurdod Tân ac Achub

- Y Cynghorydd Ian Hodge (21/07/2025 tan etholiadau nesaf y cyngor)
- Y Cynghorydd John Brynmor Hughes (20/06/2022 tan yr etholiadau cyngor nesaf)

Presenoldeb

Cynhaliwyd cyfarfodydd yn rhithiol ar y dyddiadau canlynol gyda'r aelodau a enwir yn bresennol:

- **27 Mawrth 2025**
- **27 Hydref 2025**

27 Mawrth 2025 – presennol: Julia Hughes (Cadeirydd), Sally Ellis (Dirprwy Gadeirydd), Gareth Pritchard, Gill Murgatroyd, Y Cynghorydd John Brynmor Hughes

27 Hydref 2025 – presennol: Julia Hughes (Cadeirydd), Sally Ellis (Dirprwy Gadeirydd), Gill Murgatroyd, Y Cynghorydd John Brynmor Hughes, y Cynghorydd Ian Hodge

Materion a Drafodwyd

Yn ei gyfarfod ar y 27 Mawrth 2025 –

- Rhannodd y Cadeirydd adborth gan Fforwm Cadeirydd y Pwyllgor Safonau Cenedlaethol.
- Fe wnaeth y Pwyllgor Safonau ystyried a chymeradwyo ei ugeinfed adroddiad blynyddol i'r Awdurdod Tân
- Fel eitem sefydlog reolaidd, cafodd y Pwyllgor adroddiad ar "Ein Canfyddiadau" Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn hysbysu'r Aelodau am ganfyddiadau diweddar a wnaed gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ("PSOW"); a
- Adroddwyd am bresenoldeb aelodau mewn cyfarfodydd. Nid oedd gofyniad i ysgrifennu at awdurdodau cyfansoddol gan nad oedd unrhyw Aelodau o'r Awdurdod Tân â phresenoldeb is na 50%;
- Dechreuodd y Pwyllgor Safonau ei adolygiad treigl o Brothocol Cyfryngau Cymdeithasol yr Awdurdod Tân trwy ofyn am ragor o wybodaeth.

Cyfarfu'r Pwyllgor eto ar y 27 Hydref 2025 –

- Rhannodd y Cadeirydd adborth gan Fforwm Cadeirydd y Pwyllgor Safonau Cenedlaethol.
- Rhannodd y Cadeirydd adborth a gafwyd yng nghyfarfod Cyswllt Moesegol y Cadeirydd a gynhaliwyd ar 25 Medi 2025.
- Cyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor Safonau ar ei aelodau a'u telerau penodi a recriwtio aelodau annibynnol newydd.
- Cynhaliodd y Pwyllgor Safonau adolygiad treigl o Weithdrefn Datrys Lleol yr Awdurdod Tân ac argymhellodd newidiadau.
- Parhaodd y Pwyllgor Safonau â'i adolygiad treigl o Weithdrefn Cyfryngau Cymdeithasol yr Awdurdod Tân, a nodwyd bod y darpariaethau presennol yn ddigonol ond awgrymwyd newid yr enw i 'Weithdrefn Cyfryngau Cymdeithasol mewn Cyfarfodydd', gyda dolen ychwanegol i ganllawiau CLILC.
- Fel eitem sefydlog reolaidd, cafodd y Pwyllgor Safonau adroddiad ar "Ein Canfyddiadau" Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn hysbysu'r Aelodau am ganfyddiadau diweddar a wnaed gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru; a
- Cafodd y Pwyllgor Safonau adroddiad ar Banel Dyfarnu Cymru ac Adroddiad Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. Mae'r rhain yn darparu data ystadegol ar nifer y cwynion a gwrandawiadau a oedd yn ymwneud â honiadau o dorri'r cod yn ystod y flwyddyn.
- Cyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor ar Adroddiad Blynyddol

Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.

- Adroddwyd am bresenoldeb aelodau mewn cyfarfodydd. Nid oedd gofyniad i ysgrifennu at awdurdodau cyfansoddol gan nad oedd unrhyw Aelodau o'r Awdurdod Tân â phresenoldeb is na 50%;

Yn ystod ei gyfarfodydd, mae'r Pwyllgor Safonau wedi ystyried adborth gan Gadeiryddion Pwyllgorau Safonau'r Fforwm Cenedlaethol ac adborth gan Gadeirydd y Pwyllgor Safonau, ac wedi bod yng nghyfarfod Cyswllt Moesegol y Cadeirydd a gynhaliwyd ar 25 Medi 2025. Mae'r fforymau hyn yn gyfle i rannu arfer da ac adeiladu consensws o amgylch meysydd gwaith cyffredin. Gallai'r safbwyntiau a fynegir ynddynt yn cael eu hystyried pan fydd y Pwyllgor yn ystyried materion fel diwygiadau i'r codau a'r gweithdrefnau.

Hyfforddiant

Nod y pwyllgor yw ymgymryd â hyfforddiant ym mhob un o'i gyfarfodydd ar faterion sy'n berthnasol i'w gylch gorchwyl.

Blaenraglen Waith

Mae'r Pwyllgor wedi gosod blaenraglen waith flynyddol iddo'i hun i sicrhau ei fod yn cyflawni ei gylch gorchwyl ac yn ystyried yr holl eitemau y mae angen iddo eu cwmpasu o fewn blwyddyn. Mae'r eitemau sefydlog rheolaidd yn cynnwys "Ein Canfyddiadau" o wefan yr Ombwdsmon, adborth gan y Fforwm Cenedlaethol a chyfarfodydd y Cadeirydd, presenoldeb aelodau yn ogystal â hyfforddiant ar ei rolau a'i gyfrifoldebau.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn gosod rhaglen aml-flwyddyn iddo'i hun i adolygu'r amrywiaeth o godau a phrotocolau sydd o fewn ei gylch gorchwyl. Mae pob un yn cael ei ystyried o leiaf unwaith yn ystod tymor yr Awdurdod Tân. Dechreuodd y rhaglen honno yn dilyn etholiadau 2022, ac mae'n parhau i gael ei hadolygu.

Cwynion yn erbyn Aelodau o'r Awdurdod Tân ac Achub

Ni wnaed unrhyw gwynion am Aelodau'r Awdurdod Tân yn ystod y cyfnod dan sylw. O ganlyniad, ni chafwyd unrhyw atgyfeiriadau o dan y broses ddatrys leol nac at Banel Dyfarnu Cymru na'r Pwyllgor Safonau i gynnal gwrandawriad mewn perthynas ag achos honedig o dorri'r cod.

Dyletswydd Arweinwyr Grŵp i Hyrwyddo Ymddygiad Moesegol

Nid yw'r Awdurdod Tân yn rhannu ei aelodaeth yn ôl grwpiau gwleidyddol. Fodd bynnag, bydd Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor yn cwrdd â Chadeiryddion yr Awdurdod Tân a'r Pwyllgor Archwilio i sicrhau bod y Pwyllgor yn ychwanegu gwerth.

Goblygiadau Ariannol

Caiff y gyllideb ar gyfer y Pwyllgor Safonau ei rheoli o dan un pennawd cyllideb ar gyfer holl gostau'r Awdurdod Tân. Mae gan aelodau annibynnol o'r Pwyllgor Safonau hawl i hawlio costau yn ôl ar gyfer mynychu cyfarfodydd a digwyddiadau. Am fynd i gyfarfodydd yn y flwyddyn ariannol hon, hawliwyd cyfanswm o £1271.

Casgliad

Mae'r Pwyllgor Safonau'n argymhell y dylai Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru nodi ei adroddiad blynyddol ar gyfer 2025/26.